

Szakmai útmutató haszonállattartóknak

Készítette: dr. Jakab Zsigmond vármegyei főállatorvos
Tolna Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály

Első lépések az állattartás bejelentéséhez

- ▶ Minden haszonállattartónak be kell jelentkeznie a TIR/ENAR rendszerbe
- ▶ A bejelentkezéshez ügyfél regisztrációs szám szükséges, melyet a területileg illetékes Kormányhivatal Agrár és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályán kell igényelni (7100 Szekszárd, Keselyűsi út 7. Telefon: (74) 814-520, 814-526)
- ▶ Ügyfél regisztrációs szám birtokában Tolna vármegye kapcsán az ENAR regisztráció az Agrárügyi Főosztály ENAR ügyfélszolgálatán történik (7100 Szekszárd Tormay Béla u. 18. Tel. 74/529 081)
- ▶ Haszonállatokat vásárolni csak tenyészetkód birtokában megfelelő kísérőokmányokkal szabad (szállítólevél, marhalevél, vagy lóútlevél, valamint állatorvosi bizonyítvány és állattartói nyilatkozat)

Kislétszámú vagy nagylétszámú állattartó telep

- ▶ **Nagylétszámú állattartó telep:** olyan állattartó telep, ahol az elhelyezhető állatok száma állatfajonként legalább (41/1997 FM rend. Állategészségügyi Szabályzat alapján)
 - harminc ló, vagy
 - ötven szarvasmarha, vagy
 - kétszáz juh, kecske, vagy
 - száz sertés, vagy
 - kettőezer broiler baromfi, vagy
 - ötszáz kifejlett baromfi (tyúkfélék, víziszárnyasok, pulyka stb.), vagy
 - ötven strucc, vagy
 - ötven anyanyúl és szaporulata, vagy
 - ötven prémesállat;
- ▶ **Kis létszámú állattartó telep:** a férőhely az előzőnél kevesebb.

Állatok betelepítése

- ▶ Nagy létszámú állattartó telep, valamint a kis létszámú tenyésztelep betelepítése a fogadás helye szerint illetékes járási hivatal előzetes hozzájárulásával történhet. (Betelepítést engedélyező határozat)
 - Bonyhádi járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály
bonyhad-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu , 74/451-535,
szekszard-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu (74) 512-244,
paks-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu (75) 511-028
 - Tamási Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály
tamasi-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu (74) 570-264,
dombovar-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu (74) 466-536
- ▶ Az állatoknak az országos mentesítés körébe vont betegségek kórokozójától mentesnek kell lenniük és az állatokat indokolt esetben parazitózisok elleni gyógykezelésben kell részesíteni.
 - **Szarvasmarha:** gümőkór, brucellózis, leukózis, szarvasmarhák fertőző rhinotracheitise (IBR) mentesség
 - **Sertés:** aujeszky-betegség, brucellózis, PRRS, leptospira (tenyészállat esetén) mentesség
 - **Baromfi:** Salmonella/S. Enteritidis, S Typhimurium, Baromfitífusz (S. gallinarum, S.pullorum) mentesség, baromfipestis elleni vakcinázás igazolása
 - **Juh:** brucella ovis mentesség, az állomány klinikai tünetektől az alábbi betegségek tekintetében: - varas szájfájás, bűdös sántaság, rühösség (1 éven belül kezelés igazolása)
 - **Ló:** takonykór, fertőző kevésvérűség

Betelepítés utáni teendők

- ▶ Idegen állatot saját állományba bevinni csak megfelelő karanténzás után szabad
- ▶ A karanténzás időtartama legalább harminc nap

- ▶ A karanténzás szabályait a 41/1997 FM rend. (Állategészségügyi Szabályzat) 12. számú függeléke tartalmazza

Betelepítés utáni teendők, járványvédelem

- ▶ **A nagylétszámú állattartó telep kötelező járványügyi létesítményei:**
(A telep izolálása érdekében megépítendő létesítmények)

- állandó kerítés, zárható kapu,
- a kapuban szilárd burkolatú út vagy kerékfertőtlenítő medence (6,5 x 3 x 0,3m),
- fekete-fehér rendszerű öltöző*,
- boncolásra alkalmas hullakamra*
- állatrakodó*,
- takarmánytároló*
- kút, ivó- és itató-víztároló,
- takarmány- és alomanyag tároló,
- trágya és szennyvízkezelő*,
- állati hulladék gyűjtéséhez és elszállításához konténer vagy helyiség vagy hullaemésztő verem, ill. hullaégető,
- nagynyomású fertőtlenítő gép és fertőtlenítőszer
(* = a kerítés vonalában).

- ▶ **Nagylétszámú telep egyéb szabályai:**

- **járványvédelmi intézkedési terv készítése**
- a telepen dolgozóknak rendelkezniük kell érvényes egészségügyi könyvvel
- a telep állandó állategészségügyi ellátását biztosítani kell
- az állatok tartását az illetékes élelmiszerlánc felügyeleti szervnek be kell jelenteni

- a telep csak az országos mentesítés körébe vont betegségektől mentes állománnyal telepíthető be (87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet az élő állatok belföldi szállításának állat-egészségügyi szabályairól szóló jogszabály alapján)
 - a már betelepített állomány pótlására csak kedvező eredménnyel zárult karanténzás után lehet állatokat bevinni, betelepítési engedéllyel
 - nagynyomású fertőtlenítő berendezést és annyi fertőtlenítőszer kell tartani, amennyi a telep egyszeri egész fertőtlenítéséhez elég
 - rendszeresen kell fertőtleníteni
 - a telepre az ott dolgozókon kívül csak a tulajdonos, az üzemeltető és az állatorvos léphet be a megelőző járványvédelmi előírások betartása mellett
 - látogatók csak kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés vagy védőruházat felvétele után mehetnek be az ellátó állatorvos engedélyével → + látogatókról nyilvántartást kell vezetni
 - az állattartó köteles nyilvántartást vezetni a betelepítés, a vásárlás, a szaporulat, az elhullás, az eladás időpontjáról, helyéről, az állomány létszámáról és az állatorvosi beavatkozások tényéről (vizsgálatok eredménye, védőoltások, gyógykezelések stb.).
 - az állatállomány szervezett és folyamatos állatorvosi ellátását az állattartó biztosítani köteles.
 - hazánkban az állatgyógyászati termékekről szóló 128/2009. (X. 6.) FVM rendelet 76. § (14) bekezdése alapján a nagylétszámú állattartó telepeknek antibiotikumfelhasználás-csökkentési tervet kell kidolgozniuk. A tervet a telepeket ellátó szolgáltató állatorvosnak kell kidolgozni és éves önellenőrzés keretében köteles azt felülvizsgálni. A terv végrehajtását a szolgáltató állatorvos felügyeli.
- ▶ A kis létszámú állattartó telep az a telep vagy épület, amelyben az elhelyezhető állatok létszáma nem éri el a nagy létszámú telep befogadóképességét. Ennél is biztosítani kell az átöltözésre, mosakodásra és személyfertőtlenítésre alkalmas helyiséget és járványveszély esetén a személy- és járműforgalom kizárását.

▶ **Kislétszámú telepen alkalmazandó járványvédelmi szabályok:**

- Személyi forgalom minimalizálása (Csak az lépjen be az állattartó telepre, akinek jelenléte elengedhetetlen).
- Minden behajtó jármű alapos fertőtlenítése.
- Telepi tisztán tartott munkaruha és lábbeli használata, az állatok közelében, amit máshol nem használ!!!
- Az állatgondozáshoz használt eszközök, gépek rendszeres tisztítása, fertőtlenítse
- Más gazdaságból származó takarmány, alom vagy eszköz használatának elkerülése!
- A telep megfelelő körbekerítése megakadályozva a vadon élő állatokkal való érintkezést, valamint az idegenek bejutását.

Ellenőrző vizsgálatok

- ▶ A betelepített állatállomány mentességének megőrzése érdekében a jogszabályok által előírt ellenőrző vizsgálatokat a szolgáltató állatorvossal el kell végeztetni.
- Szarvasmarha: gümőkór, brucella, leukózis
 - Sertés: brucella, aujeszky, PRRS, leptospira (tenyészállat)
 - Baromfi: salmonella
 - Ló: FKV, takonykór, tenyészbenáság (fedezőmének)
 - Juh: brucella
 - Vetélések kivizsgálása minden állatfaj esetén

Betegség gyanú esetén

- ▶ Betegség gyanú esetén, az állattartó haladéktalanul értesítse: az ellátó állatorvost, vagy a Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályát, vagy a nap 24 órájában hívhatja a Nébih Zöldszámát +36 80 263 244.

A Tolna vármegyei élelmiszerlánc felügyeleti szerv elérhetőségei

- ▶ Agrárügyi Főosztály 7100 Szekszárd, Tormay Béla utca 18., Levelezési cím: 7101 Szekszárd, Pf. 105. Központi telefon: 74/529-081, E-mail: elelmiszerlanc@tolna.gov.hu
- ▶ Bonyhádi Járási Hivatal 7150 Bonyhád, Szabadság tér 1., Levelezési cím: 7151 Bonyhád Pf.: 28. Telefon: 74/407-430; 74/795-956; E-mail: titkarsagbonyhad@tolna.gov.hu
 - **Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály**
 - 7150 Bonyhád, Szabadság tér 1. Telefon: 74/451-535, E-mail: bonyhad-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu
 - 7030 Paks, Tolnai u. 2. Telefon: 75/511-028 E-mail: paks-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu
 - 7100 Szekszárd, Tormay Béla u. 18. Telefon: 74/529-086; E-mail: szekszard-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu
- ▶ Tamási Járási Hivatal 7090 Tamási, Szabadság u. 54., Telefon: 74/501-258 E-mail: titkarsagtamasi@tolna.gov.hu
 - **Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály**
 - 7090 Tamási, Szabadság u. 54. Telefon: 74/570-264 E-mail: tamasi-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu
 - 7200 Dombóvár, Pannónia út 28/B. fsz. 2. Telefon: 74/466-536 E-mail: dombovar-elelmiszerlanc@tolna.gov.hu

NÉBIH és kormányhivatal honlap

- ▶ <https://portal.nebih.gov.hu/> <https://kormanyhivatalok.hu/>
- ▶ Állatbetegségekkel kapcsolatos útmutatók, járványokkal kapcsolatos aktualitások, valamint egyéb az állattartással kapcsolatos szakmai anyagok a NÉBIH honlapján megtalálhatók.